FÜGGETLEN MŰVELŐDÉSI ÉS HELYTÖRTÉNETI HAVILAP
XXXII. ÉVFOLYAM 3. (781.) SZÁM, 2026. MÁRCIUS 26. – CSÜTÖRTÖK

HÉTFALU

SZERKESZTŐK: HOCHBAUER GYULA ÉS DR. KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

ALAPÍTOTTA ÉS SZERKESZTETTE (1906–1911): DR. FEKETE ENDRE ÉS KISS BÉLA

• KISS FERENC, VERES EMESE GYÖNGYVÉR

KÉZMŰVESEINK RÉGIÓS DÍJBAN RÉSZESÜLTEK

Március 21-én nyílt meg Kolozsváron a **XVIII. Országos Élő Népművészet Erdély** régió kiállítása, amelyet a budapesti Hagyományok Háza és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány szervezett. A Barcasági Csángó Kézművesek Egyesületének tagjai számos egyéni és csoportos alkotást küldtek be, és a Barcasági Csángó Egyesület Régiós Díjban részesült. Az oklevelet **Czimbor Izabella** vette át a kézművesek nevében. A tárlaton ott van a két lányviselet: az újraalkotott hámosrokolya, a 19. század második felében kialakult csángóruha mai változata, a népi ékszerek, szövés, faragás és bútorfestés, az írott tojás és a hajócsipke. Név szerint említve, egyéniben Fejér Jolán írott tojást és hajócsipke-ékszert, Kiss Zita festett ládát és kazettát, Nagy Klári gyöngy ékszerek és Gödri Anna lányviselet állíthatott ki a szakmai zsűri szigorú megítélése után, valamint a csoportos munkákból a hámosrokolya (id. és ifj. Czimbor Izabella, Magdó Gyöngyi, illetve az oktató, Vargyasi Melinda alkotása) és egy helyi szőttes törülközőtartóval (Csukás Károly fafaragó, Czimbor Izabella népi szövő, Magdó Gyöngyi csipkekészítő és Kiss Zita bútorfestő munkája) került be a hat egyesület és 75 egyéni alkotó összesen 400 kiállított tárgya közé. Az alkotások május 5-ig tekinthetőek meg Kolozsváron, illetve a későbbiekben a magyarországi közönség is megtekintheti a díjazott munkákat. Kézműveseink munkáit pedig a helyi közönségnek is szeretnénk megmutatni.

A kolozsvári siker gazdag itthoni munka eredménye is. Az összefogás, az új tagok jelentkezése bőséges télutói és tavaszkezdeti tevékenységekben mutatta meg magát. A korábbi években megkezdett műhelymunkák folytatódtak, kiszélesedtek, hiszen egyre nagyobb közönséget szólítanak meg. Januárban nemezelő műhelyt tartott Szász Edit, amit februárban megismételt, majd volt gyöngyfűzés Nagy Klárával és makramé Dombi Enikővel, márciusban fazekasműhely Kelemen Kingával, a hónapot pedig 28-án ismét nemezelő műhellyel zárjuk.

Alkotóink egyéni munkái is egyre inkább reflektorfénybe kerülnek: a február 14-én Balassagyarmaton Magyar Hozomány címmel megnyílt első Kárpát-medencei kelengyeláda kiállításon Kiss Zita hétfalusi festett ládája méltón képviselte vidékünk bútorfestő hagyományait és asztalosaink hozzáértését. A ládák motívumait a román közösség diákjai is megismerhették, hiszen a brassói Redut Kulturális Központ minden év márciusát a barcasági csángóknak szenteli, és ennek tükrében idén Kiss Zitát hívta meg bútorfestő gyermekfoglalkozásra. A hónap tárlataként ugyan nem kézműveseink munkái láthatóak idén, de a kiállított krizbai textíliák is illusztrálják a gazdag barcasági csángó hagyományt.

A barcasági csángó kézművesek termékei egyre több vásárban megtalálhatóak, így legutóbb szintén a Redut Kulturális Központtal való együttműködés igencsak gyümölcsöző volt: a március 1-re szervezett vásáron Gödri Anna, Kiss Zita és Szász Ildikó vett részt, és a központ munkatársai folyamatosan számítanak a barcasági csángó kézművesek jelenlétére.

A fejlődéshez elmaradhatatlanok a különböző képzések vagy más alkotókkal való találkozás. Így február és március folyamán az egyesület tagjai fazekas- és tojásíró továbbképzésen vettek részt, amelyet az Erdélyi Kézműves Egyesületek Szövetsége szervezett. Fejér Jolán a tojásírásban, valamint Kelemen Kinga a fazekasságban tökéletesítette és gyarapította tudását. Március 20–22. között Válaszúton, a Kallós Örökségműhely keretén belül Kiss Zita bútorfestőnk vett részt Ament Éva, a népi iparművészet mestere oktatásán. Ebben a hónapban meglátogatta az egyesületet Jókainé Gombosi Beatrix tojásíró népi iparművész, a Népművészet Ifjú Mestere, és a heti rendszerességűvé vált kávézós délelőttön ismerkedett a Barcaság jellegzetességeivel, az egyesület kézműveseivel, délután pedig Fejér Jolán vehetett részt sepsiszentgyörgyi tanfolyamán.

Hogy eredményes legyen a munka,

néha kell a kikapcsolódás is. A heti találkozásokon kézműveseink terveket szövögetnek, stratégiákat dolgoznak ki, persze, a személyes beszélgetések sem maradnak el. A farsang azonban tánccal egybekötött kikapcsolódásra is lehetőséget nyújtott.

Mint a fentiekből is kiderült, a barcasági népművészet él és egyre ismertebb, talán végre elismert is lesz. A kézművesek teszik a dolgukat, de a közösségnek is akad némi feladata: értékelni őket, megtekinteni alkotásaikat, követni munkájukat a virtuális, de leginkább az élő világban, és amennyiben lehetőség van rá, tevékenyen részt venni a műhelymunkákon, a bemutatókon, megtanulni és átadni hagyományainkat.

• HLAVATHY ZSUZSÁNNA

HAGYOMÁNY ÉS DIVAT TALÁLKOZÁSA

Ritka és különleges esemény részesei lehettek mindazok, akik március elején elmentek Kovásznán és Négyfaluban arra a kulturális estre, amely a hagyományőrzést és a kortárs művészetet egyesítette. A program középpontjában a női sorsok, a közösségi összetartozás és a kulturális identitás állt, mindez a fotóművészet és a divat világán keresztül nyilvánult meg.

Egy szokatlan ötlet útja a megvalósulásig

A Barcasági Csángó Alapítvány számára a tavalyi év vége új kapcsolatok kialakításáról szólt. A magyarországi népfőiskolai mozgalomhoz való csatlakozás révén három jelentős eseményen is részt vettek munkatársai: partnerséget kötöttek a Vasvári Népfőiskolával, a Kéknefelejcs Néptáncegyüttes turnén vett részt Vas vármegyében, valamint jelen voltak a népfőiskolák és szórványkollégiumok éves konferenciáján.

Ezek az alkalmak nemcsak tapasztalatszerzésre adtak lehetőséget, hanem új együttműködések alapját is megteremtették. Egy ilyen beszélgetés során született meg az ötlet, hogy a Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület elnökét, Molnár Eleonórát meghívják Kovásznára és Négyfaluba az *Arcok a múltból* című fotókiállítással.

Innen már csak egy lépés volt, hogy az esemény átalakuljon egy komplex kulturális estté. A közönség egy divatbemutatóval egybekötött eseményre érkezett, amely valójában egy fotókiállítással indult.

Az *Arcok a múltból fotókiállítás* a XX. századi kárpátaljai nők életébe enged betekintést. A képek nem csupán dokumentumok, hanem személyes vallomások is: anyák, nagyanyák és dolgozó nők tekintenek vissza ránk a történelem sodrából.

A tárlat nemzetközi utat járt be: Beregszászról indult, majd Lisszabonban és Brüsszelben – a Liszt Intézetben megrendezett *Kárpátalja Napon* – is bemutatkozott.

(Folytatása a 3. oldalon.)

* KIADJA A HÉTFALUSI MAGYAR MŰVELŐDÉSI TÁRSASÁG – © HMMT, 2001–2026. * ISSN 1582-9006 *

• VERES EMESE GYÖNGYVÉR

140 ÉVE ALAKULT MEG AZ ÖNÁLLÓ MAGYAR ESPERESSÉG

II. rész

Miután az 1874. szeptember 3-án tartott közgyűlés tagjai megfogalmazzák levelüket, és azt eljuttatták a brassói szász főkonzisztóriumnak, miszerint az erdélyi egyházkerületből való kiválásuk eltökélt, és szándékukat nem kívánják megváltoztatni, illetve Trefort Ágoston vallásügyi és közoktatási miniszternek is vázolták helyzetüket, a lelkészek további lépéseket foganatosítottak. Ugyanannak a hónapnak folyamán, Molnár Viktor hosszúfalusi és Papp György zajzoni lelkész részt vett „a magyarhoni ágost. hitv. evangelicusok négy egyházkerülete 1874 évi September 2-ik és következő napjain tartott egyetemes egyházi közgyűlésén", amely során igyekeztek sorsukat és szándékukat az egyházi és világi vezetés számára egyaránt tudomására hozni, sőt ennek érdekében még Bécsbe is elutaztak. A közgyűlés jegyzőkönyvében nem találunk még adatot a találkozóról, ám a bécsi utazásról egy levélből értesülünk.

Méltóságos Királyi udvari tanácsos Úr!

Bár nagyon is érezzük helytelenségét, ily későn és szemben a holnapi itteni ünnepélyességekkel Méltóságodnál alkalmatlankodni: szolgáljon mentségünkül hazánk délkeleti széléről késő ide érkezésünk, még inkább a Brassó vidéki ág. h. ev. csángómagyarok szent ügye, melynek érdekében személyes tiszteletünket óhajtjuk tenni, ha alkalomért erre esedezünk, alázattal kérvén Méltóságodat, méltóztassék ezt nekünk holnap (pénteken), egy bizonyos órában megengedni. Hogy alkalmatlankodásunk minél rövidebb tartó legyen: bátrak vagyunk alázattal kérni Méltóságodat, a csatolványt kegyes figyelmére már előre méltatni.

A legmélyebb tisztelettel a Méltóságos úrnak

Sopron, 1874. 18/9
Alázatos szolgái:
Molnár Victor
Pap György
hétfalusi ev. lelkészek

A csatolmányban minden bizonnyal a helyzet hosszas taglalása állhatott, talán éppen a korábban említett levelek alapján. A találkozó után Trefort Ágoston miniszter rögtön intézkedett, amelyről a szász egyházi vezetést is értesítette.

Az erdélyi Méltóságos ág. ev. egyházi főtanácsnak. 26490 sz.

Az erdélyi ág. ev.egyházkerülethez tartozó brassói egyház vidékbe (esperességbe) kebelezett 8 magyar ág. ev. egyházközség, öt lelkész és számos egyház tag által aláirt kérvényt nyújtott be hozzám, melyben a rajtok kívül német ajkú egyházkerületben külön nemzetiségi viszonyaik, s jogos igényeik számba nem vételéből eredt százados sérelmeik fölemlítése mellett, különösen újabb időben az államsegélyek kiosztásánál kellő figyelembe nem vétetésüket, az iskolai segélyezéseknél teljes mellőztetésüket, az őket is kötelező egyházkerületi szabályzatnak velük csupán német nyelven, sőt a magyarnyelvű kormányrendeleteknek is csak német fordításban közöltetését, legvégül pedig a brassói egyházvidéki consistorium múlt 1873ik évi november 7én választás által történt megújításánál képviseltetésüknek — abból teljes mértékben való kizárását panaszolván, s az egyházvidéki és egyházkerületi consistoriumhoz sérelmeik orvoslása miatt eddig tett lépéseik sikertelen volta mellett — azoktól orvoslást nem is várhatván: az iránt esedeznek, hogy a brassóvidéki egyházmegyéből, sőt az egész erdélyi ág. hitv. egyházkerületből eltökélt, és a fő egyháztanácshoz már be is jelentett kiválási szándékuk végrehajtására, annak megtörténte után pedig külön magyar ág. ev. esperesség alakítására, s mint ilyennek valamely másik hazai ág. ev. egyházkerületbe való bekebeleztetésükre — az országos törvényhozásnak ís közbejöttével — engedélyt adjak, illetőleg eszközöljek.

Az ügy egyfelől az illető egyházkerületi fő egyházitanács meghallgatása nélkül nem lévén végleg eldönthető, más felől azonban eléggé fontos arra, hogy a helyszínén alaposan megvizsgáltassák, elhatároztam e végből a vezetésem alatti minisztérium kebeléből Szász Károly osztálytanácsost küldeni ki, egyszersmind oda utasítani, hogy a vizsgálatot mielőbb ejtse meg.

Miről a Méltóságos egyházi főtanácsot oly felhívással értesítem, hogy az egyházkerületi consistoriumnál s esetleg a Brassóvidéki consistoriumnál is annak — e vizsgálatnál leendő illetékes képviseltetéséről haladéktalanul gondoskodjék, s nevezett vizsgáló biztosomnak az ügyre vonatkozó minden felvilágosításokat, s arra tartozó okmányokba való betekintést megadni — általában őt küldetése végrehajtásában mindenkép támogatni szíveskedjék,

Budapest, 1874. szeptember 26án.
Trefort Ágoston

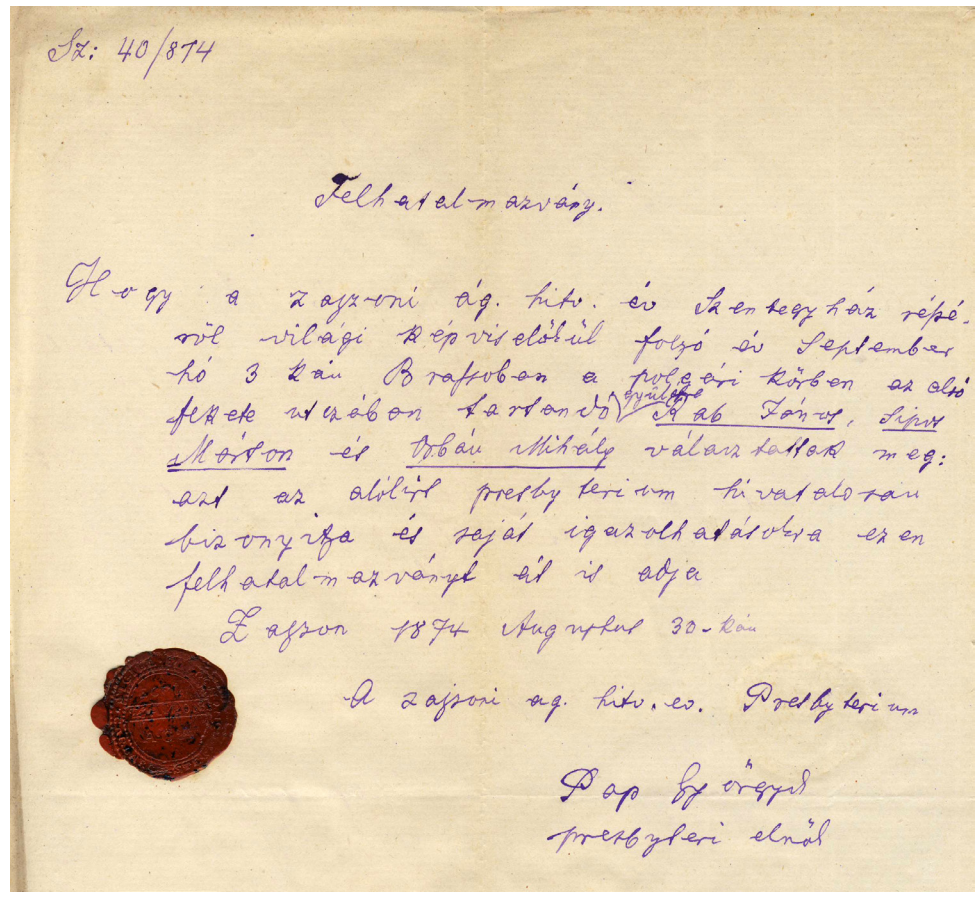

Sz: 40/874

Felhatalmazvány.

Hogy a zajzoni ág. hitv. ev. egyházközségből világi képviselőből folyó és September hó 3 kán Brassóban a polgári körben az alsó fekete vármában tartandó gyűlésre Pap Dániel, Sipos Márton és Vobán Mihály választattak meg: azt az alólirt presbyterium hivatalosan bizonyítja és nejét igazolhatásáraezen felhatalmazványt ki is adja

Zajzon 1874 Augustus 30-kán

A zajzoni ág. hitv. ev. Presbyterium

Pap György
presbyteri elnök

Hazatértük után, október 22-én következett az újabb közgyűlés, majd az újabb levelek – miniszternek és minisztertől, egyházi főhatóságnak, kormánybiztosnak és tőle stb. – ismételt ülések. Idézzünk még egy jegyzőkönyvet e tekintetben.

Jegyzőkönyv

Felvétetett 1874. év október hava 22én Brassóban, a Hétfalu magyar evang. egyházak kiküldött képviselőivel tartott közgyűlésről Molnár Viktor hosszufalvi lelkész elnöklete alatt.

Előbb felolvastatik az utóbbi, 1874i szeptember 3án tartott közgyűlés jegyzőkönyve, melyre nézve megjegyzi Borcsa lelkész, hogy püspökségről szó nem volt; Binder lelkész igazolja, hogy ő nem említett kormánynak egyházi ügyekbe való avatkozását, hanem csak annyit, hogy bajunkra csak az országos egyházi gyűlés segíthet. Molnár pedig saját akkori előterjesztésére nézve megjegyzi, hogy az is némi kis módosítással történt a jegyzőkönyvi fogalmazásnál, ami azonban nem lényeges.

Mely megjegyzésekkel hitelesítendőnek határoztatott az említett szeptember 3áról jegyzőkönyv.

Erre felhatalmazványaikkal igazolják magukat a jelen gyűlés küldöttjei. Tovább:

Megnyitva lévén a gyűlést előterjeszti elnök Molnár Viktor jelen gyűlés tárgyául, hogy az erdélyi szász püspökségből kikebleztetés iránt 1874i szeptember 3áról kelt beadványunk. Szeptember 4én be is ment a Brassó vidéki konzisztóriumhoz, de attól mostanig arra semmi válasz nem jött, miért is ő szükségesnek tartotta egybehívni a jelen gyűlést további határozás végett ez ügynek végére siettetése felett, mely siettetés nézete szerint egy a Tktr. vidéki konzisztóriumhoz ügyünk eldöntése végett beadandó sürgetésben állhatna.

Ez indítványnak Pap és Borcsa lelkészek általi pártoltatása ellenében Mihályi apáczai lelkész késleltetni kívánja három hétig e sürgetést, mivel addig a törvényszéki személyzetnek – kik közül némelyek a konzisztóriumnak is tagjai – hivatali szünideje van, azután pedig a sürgetést az egyházvidéki gyűlésnél kívánja megtétetni.

Pap lelkész viszont a rögtön sürgetést hangsúlyozza, tehernek tekintvén a gyakori egybejövetelt, mire Binder csak megjegyzi, hogy a gyakori gyűlés az önállóság mellett ezután még gyakoribb lesz az eddiginél, s így nem szabad azt tehernek nézni.

Szavazás mellett határozattá emeltetik, hogy a sürgetés a gyakori egybejövet kikerülése okából, mostan tétették meg, mégpedig a Tekts. egyházvidéki konzisztóriumnál.

Erre elnök felolvas egy általa a konzisztóriumhoz címzett ily sürgetési iratot, mely a gyűlés által is helyesnek ismertetvén beadhatónak elfogadtatott s aláíratott, mellyel vége van a gyűlésnek.

Török József jegyző

(részletek A Brassói Magyar Evangélikus Egyházmegye története című kéziratból)

• HLAVATHY ZSUZSÁNNA

HAGYOMÁNY ÉS DIVAT TALÁLKOZÁSA

(Folytatás az 1. oldalról.)

Minden helyszínen ugyanaz az üzenet rajzolódott ki: a kárpátaljai magyarság története az európai kulturális örökség része.

Amikor a hagyomány divattá válik

Az est második felében a hagyomány új formában jelent meg: a divatba ágyazottan. Hrivnák Tünde budapesti divattervező BY ME – Treasure kollekciója a beregi szőttesek és hímzések motívumvilágából merít inspirációt.

A ruhák különlegessége, hogy hímzett elemeiket kárpátaljai kézművesek készítették, így minden darab egyszerre hordoz esztétikai értéket és kulturális üzenetet. A kollekció élő kapcsolatot teremt múlt és jelen között, bizonyítva, hogy a hagyomány nemcsak megőrizhető, hanem újra is értelmezhető.

Egy est, amely közösséggé formált

A programsorozat március 3-án a kovásznai Körösi Csoma Emlékközpontban kezdődött, majd március 4-én Négyfaluban, a SIM House Barn Events különleges hangulatú csűrében folytatódott. A helyszín önmagában is hozzájárult az élményhez: a felújított csűr egyszerre idézte meg a múltat és teremtett bensőséges teret a találkozásra.

A rendezvény nem valósulhatott volna meg széleskörű összefogás nélkül. A szervezők – a Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület és Népfőiskola, valamint a Barcasági Csángó Alapítvány és az RMDSZ négyfalusi nőszövetsége – mellett számos támogató járult hozzá az esemény sikeréhez.

Kiemelt partner volt a SIM House Barn Events, a modellek az ARTWISE és ENY-STYLE együttműködésével érkeztek, Fazakas Imola közreműködésének köszönhetően. A megjelenésükről Bogdán Tímea sminkes és Antal Jakab Naomi fodrász gondoskodott, míg a szervezési és technikai háttérben többek között a 4Village Events, a Precizia gyógyszertár és Kendi Zsolt fotós állt.

Női erő és összetartozás

Az esemény messze túlmutatott egy hagyományos kulturális programon. A közönség soraiban főként a szórványban élő magyar közösség tagjai foglaltak helyet, míg a kifutón helyi fiatalok mutatták be a ruhákat.

Az est valódi üzenete a női erőben, a kitartásban és az összefogásban rejlett. A résztvevők nemcsak szemlélői, hanem aktív részesei is voltak annak az élménynek, amelyben a múlt értékei és a jelen kreativitása találkozott.

Ez az este nem csupán emlék marad, hanem példa is arra, hogy a közösség, a kultúra és az együttműködés képes hidakat építeni – nemcsak generációk, hanem régiók között is.

• HLAVATHY ZSUZSÁNNA

ISMÉT CSALÁDIAS HANGULAT ÉS SPORTOS ÉLMÉNYEK A HEGYEN

Idén ötödik alkalommal rendezték meg a **Barcasági síkupá**t Brassópojánán, immár két napos programmal. Március 6-án, pénteken a hegyre tartó túrasíverseny rajtolt, amelyen 15 versenyző vett részt, míg március 7-én, szombaton a lesiklópályán, ahol már a lefelé száguldási idő volt a mérvadó, 105 résztvevő mérte össze tudását. A napok időjárása csodás volt: napsütés és jó hóviszonyok biztosították a remek hangulatot.

A szervezők – a 4 Village Ski&Ride sí- és snowboard iskola, valamint a Barcasági Csángó Alapítvány – az idén is külön figyelmet fordítottak a családias, vidám hangulat megteremtésére. Bár a verseny komoly sportteljesítményt igényelt, a résztvevők leginkább a közösségi élményre, a barátokkal és családtagokkal eltöltött időre koncentráltak.

Mint minden évben, idén is mindenki izgatottan figyelte az időjárást és a hóviszonyokat. Szerencsére a pálya kiváló állapotban várta a versenyzőket, így mindenki biztonságosan élvezhette a lesiklásokat. A túrasíverseny különleges eleme az volt, hogy a tapasztalt túrázók és az évente egyszeri, alkalmi túrázók is együtt indultak, így a sport mellett a társasági élmény és a hegy meghódítása volt a legfontosabb cél.

A versenyen minden korosztály képviseltette magát: az ötévestől a nyolcvan+ évesig, amatőr és profi kategóriában egyaránt. A versenyt követő közös ebéd és díjátadó ünnepség még inkább erősítette a közösségi élményt, hiszen a résztvevők együtt ünnepelték a teljesítményt, a barátságokat és a síelés örömét.

A szervezők köszönetüket fejezik ki minden résztvevőnek, partnernek és támogatónak, aki nélkül az 5. Barcasági síkupa nem jöhetett volna létre. Kiemelt köszönet a Winter Outlet, az Arinovis és Suzuki Motors, Mload Studio, Ecor cégeknek, amelyek főtámogatókként álltak az esemény mellé. További támogatók, akiket szintén nagy köszönet illet: My Kinetic, Paprika Bolt, Puiul de Crăiești, Segafredo-Bibas, Berăria Mustața, Serve borok, Székelyföldi Legendárium, Naturali levek, Sir Dental, I'm Ok Advertising, Pilvax Vendéglő, Romanian Burger, Global Source, Double Rise Fesztivál, Kiss Csaba, Giró Csabai Csilla mézespogács-készítő és Hanga Decor. A rendezvény partnerei a Julius Römer - Postavaru Menedékház, Victor Cristescu fotós, See Transilvania, Salvamont Brasov.

Az esemény idén is bizonyította, hogy a Barcasági síkupa nemcsak egy sportverseny, hanem egy baráti és családi összejövetel, amely évről évre egyre nagyobb közösséget kovácsol össze a havas hegyek lábánál.

• SZERKESZTŐSÉG

HOBBI AKADÉMIA HÍREK

A **Hobbi Akadémia** áprilisi programajánlata (a kreativitás hónapja):

Április 3.: Fonalbarát közösségi délután - *Horgolt húsvéti alkotások* - Kezdőknek (Részvételi díj: 30 lej)

Április 9.: Társasjáték délután - *A fantázia szárnyán* (Részvételi díj: 15 lej)

Április 21.: *A kreativitás világnapja* - Logikai játékok műhelye (30 lej)

Április 23.: *Micro:bit mesterei* - elektronika és programozás (30 lej)

Április 30.: *Családos LEGO® délután* (Részvételi díj: 15 lej)

Helyszín: **Gillich Fülöp Diákotthon**, Négyfalu, Brassói út 245. szám.

Időpont: 18.00 órától

Elérhetőség: 0729500243

Szeretettel várunk mindenkit!

• SZERKESZTŐSÉG

ZRIK HÍREK

Február 6-án fergeteges hangulatban zajlott le a Zajzoni Rab István Középiskola hagyományos *Szülői farsangi bál*ja. 17 díjat osztottunk ki az igen ötletes jelmezekre, mindenki jól érezte magát.

Február 11-13. között látogatta meg iskolánkat a kisújszállási két testvériskola diákjai, oktatói.

Március 15-én iskolánk tanulói, oktatói részt vettek az alsótömösi, hosszúfalusi ünnepségeken, az emlékhelyeken koszorúkat helyeztek el.

Március 20-22. között iskolánk IX. osztályának tanulói és szülői közössége, az osztályfőnökük vezetésével családos hétvégét szerveztek Vargyasra, ahol a híres sziklaszorost, barlangokat is meglátogatták.

* KIADJA A HÉTFALUSI MAGYAR MŰVELŐDÉSI TÁRSASÁG – © HMMT, 2001–2026. * ISSN 1582-9006 *

• SZERKESZTŐSÉG

HÉTFALUSI HÍREK, ESEMÉNYEK

TABUK NÉLKÜL

A Barcasági Csángó Alapítvány elnöke, Hlavathy Zsuzsánna részt vett ez év márciusában a budapesti Magyarság Háza által szervezett *TABUK NÉLKÜL – Határon túli vagy külhoni?* című kerekasztal-beszélgetésen. Ennek fő kérdése volt, hogy hogyan élik meg magyarságukat ma a fiatal külhoni magyarok. Mivel rögtön a beszélgetés elején egyértelművé vált, hogy a résztvevők elsősorban magyarokként és csak másodsorban erdélyi, vajdasági, felvidéki vagy kárpátaljai magyarokként határozzák meg magukat, ez átszőtte a beszélgetést, és segített abban, hogy a hangsúly a közösségen és a kulturális identitáson legyen, nem pedig a földrajzi elhelyezkedésen.

A beszélgetésen részt vett Szvorák Dávid Felvidékről, aki a Várlak Fesztivál főszervezőjeként beszélt a közösségépítés és a kulturális örökség továbbadásának fontosságáról; Baráth Hajnal Anna, a Mécsvirág együttes tagja Vajdaságból a zene és az irodalom segítségével épít hidat a generációk között; és Blanár Dávid, az Ullie zenekar tagja Kárpátaljáról a modern zenei nyelv segítségével mutatta meg, hogyan lehet fiatalos, hiteles és magyar egyszerre.

Hlavathy Zsuzsánna kiemelte, mennyire fontos a barcasági közösség életében a hagyományok és az identitás ápolása. Mint elmondta, a Barcasági Csángó Alapítvány különféle programokkal támogatja a helyi közösséget: az iskolai kezdeményezésektől kezdve a hagyományőrző eseményeken át a kulturális rendezvényekig. Mindezek célja, hogy a közösség összekovácsolása, de ezeken keresztül a magyarság életképességének megmutatása is. Hangsúlyozta, hogy a nyelv a legfontosabb örökség, amely összeköti a fiatalokat a közösséggel, és amelyet a család és iskola ad át a következő generációnak.

Ez a beszélgetés nemcsak tapasztalatcsere volt, hanem megerősítés is: a határon túli magyarság élete élő, folyamatosan alakított közösségi élmény. Az ilyen események lehetőséget adnak arra, hogy minden fiatal aktívan részt vegyen a magyarság megőrzésében, és hogy a közösségek összetartó ereje mindig megnyilvánuljon legyenek azok a tömbmagyarság, a szórvány vagy a diaszpóra részei.

Új vezetősége van a fiatalságnak

Március 14-én lezajlott a Hétfalusi Magyar Ifjúsági Klub éves tisztújító-közgyűlése. Élménydús, hullámzó év után megköszönve a korábbi csapat eddigi munkáját, új erővel kezd neki az idei terveknek az új elnökség: Hajdu Anett - elnök, Bencze Andrea - alelnök és Soós-Lázár Tamás - titkár.

A sikeres közgyűlés után a Barcasági Csángó Alapítvánnyal a HMIK vendégül láthatta a sepsiszentgyörgyi @StartUp-Hub által szervezett Erasmus-képzés résztvevőit: tíz különböző országból érkezett 40 önkéntes, akiknek fiataljaink is bemutathatták, hogy mennyi mindennel is foglalkoznak térségünkben, a szórványban. A projektben a résztvevők azon dolgoztak, hogyan segíthetnek a színházi és drámapedagógiai módszerek a kisebbségi, valamint menekült fiatalok támogatásában.

Tojásírás éjszakája Négyfaluban

A tojásírás a hétfalusi népművészet azon ága, amelyet idén is nagypénteken lehet kipróbálni, elsajátítani Négyfaluban. A Barcasági Csángó Alapítvány immár sokadjára szervezi meg a tojásírás éjszakáját április 3-án 16 órai kezdettel, éjszakába nyúlóan az utolsó megfestett tojás elkészültéig. A kellékeket (viasz, íróka, festék) a szervezők biztosítják, főtt vagy kifújt tojást mindenkinek hozni kell. Belépő: 30 lej (gyerekeknek 10 lej). Helyszín: Négyfalu, Zajzoni út 13 szám. Helyfoglalás nem szükséges, bár a helyek száma korlátozott, de több turnust biztosítunk ahhoz, hogy mindenki elsajátíthassa a folyamatot.

Rendhagyó énekóra és táncház Négyfaluban

Az Erdélyi Hagyományok háza támogatásával folytatjuk a hagyományossá vált rendhagyó énekórát és táncházat, ahol ezalkalommal a Négyfalusi Trió együttes zenészei mellett sepsiszentgyörgyi vendégzenészek is fellépnek, színesítve az est hangulatát. Április 17-én 9 órai kezdettel rendhagyó énekórára, 20 órától pedig táncházba várjuk a népzene és néptánc rajongóit Négyfaluban, a SIM House Barn közösségi térben, Kanális utca 35 szám.

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL
MINISZTERELNÖKSÉG NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
BETHLEN GÁBOR Alap

• SIPOS EMESE

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉSEK

178 évvel ezelőtt robbant ki az 1848-49-es forradalom és szabadságharc március 15-én, minden magyar mai ünnepén. Elődjeink hősiesen harcoltak elveikért, ideáljaikért, és azért, hogy a mi jövőnk egy szebb és jobb hely legyen, egy szabad jövőnk legyen. És mégis, Nadányi Zoltán Csonka mondókája jár a fejemben, amikor erre gondolok: szabad jövő.

„Csonka a mondóka,
bor, búza, békesség,
abból ám hiányzik
a legszebb ékesség.
Úgy szép a mondóka,
ha egy szó: szabadság.
Csak az el ne vesszen,
el ne rabolhassák.
Bor, búza, békesség
terem abban bőven,
csak azt add meg, Isten,
minden esztendőben.”

Újévi köszöntőnek is írhatnám, hiszen a mai világ viszontagságaiban, mit is lehetne ennél szebbet kívánni, a testi-lelki gazdagságon és jóléten kívül, ha nem a szabadságot? Ezt kívánták maguknak a március 15-i ifjak is, amikor a 12 pontot összeírták: az anyanyelv szabad használatát, jogaik betartását, egyenlőséget, testvériséget, összetartást.

Bár a mai kor kihívásai más természetűek, mégis, a lényegretörő kérdésünk az elődeink ellentettje: Mi lesz velünk, ha már nem leszünk szabadok? Éppen ezért, úgy vélem, még elődeinkhez képest is jobban kell és közösen dolgoznunk a szabadságunk megőrzésében, anyanyelvünk helyes és folyamatos használata érdekében, mert ugyan sok veszély vesz körül, de megmaradásunkat a közösség ereje biztosítja.

Ezt a szellemiséget szem előtt tartva szerveztük meg idei ünnepségsorozatunkat is: olyan közösségi programokat próbáltunk biztosítani, ahol együtt és közösen emlékezhetünk meg hőseinkről, nótával, kétkezi munkával, az irodalommal és szavalatokkal, istentiszteletekkel vagy éppen az ünnepi koszorúzásokkal.

A rendezvénysorozat március 11-én, szerdán kezdődött a Barcasági Csángó Alapítvány nagytermében, ahol kokárdakészítéssel egybekötött nótaesttel hangolódtak az ünnepre az érdeklődők. A jó hangulatú est során a résztvevők saját kezűleg készítették el kokárdájukat, miközben a Négyfalusi Trió zenekar és a Nefelejcs Lányok gondoskodtak a zenei aláfestésről. Az est megvalósulását a Nemzeti Művelődési Intézet támogatta.

Másnap, március 12-én a diákok kerültek a középpontba, hiszen a Verssel a magyar szabadságért című szavalóversenyen a négyfalusi magyar iskolák V–XII. osztályos diákjai mérték össze tehetségüket a Zajzoni Rab István Középiskolában. A rendezvény a magyar költészeten keresztül idézte meg a szabadságharc eszmeiségét.

Március 13-án, pénteken a Kicsik forradalma keretében ünnepi istentisztelet és koszorúzás volt a türkösi evangélikus templomban, a Zajzoni Rab István Középiskola diákjainak részvételével. A megemlékezések ezzel párhuzamosan folytatódtak a George Moroianu Középiskola magyar tagozatos diákjaival a Petőfi-szobornál, valamint az alszegi evangélikus temetőben. Az esti órákban jubileumi koncert koronázta meg az ünnepségsorozatot a négyfalusi Multikulturális Központban, ahol a Csíkmadarasi Népi Zenekar lépett fel, házigazdaként pedig a Négyfalusi Trió és a Nefelejcs Lányok működtek közre.

*

A rendezvénysorozat csúcspontja természetesen március 15-én, vasárnap volt. A délutáni órákban több helyszínen is koszorúzások zajlottak: az alsótömösi 48-as emlékműnél, majd Hosszúfalu-Alszegen a Petőfi-szobornál, valamint az evangélikus temetőben található Csángó vértanúk emlékművénél. Idén is a Hétfalusi fúvószenekar ünnepi műsora tette még színvonalasabbá az alkalmat.

A programsorozat zárásaként könyvbemutató volt a Csángó szobor fennállásának 135. évfordulója alkalmából. A résztvevők megismerhették a Hochbauer Gyula tanár úr szerkesztésében megjelent Koós Ferenc: *Közöttünk* című válogatott írások kötetet.

Az ünnepi rendezvénysorozat nemcsak a történelmi múlt felidézésére adott alkalmat, hanem erősítette a közösségi összetartozás érzését is. Célunk, hogy a jövőben is legyen, aki megemlékezik, aki anyanyelvünkön szaval, és aki magyarul mondhatja: *Éljen a haza! Éljen a magyar szabadság!*